

GELOOF Generatie Z staat weer open voor het geloof. 'God is chill'

Van 'Bijbel Beukers' tot vriendengroepen

Het geloof biedt jongeren houvast. Uit onderzoek God in Nederland blijkt dat generatie Z meer openstaat voor het geloof dan de generatie voor hen. Ondanks dat de kerken nog altijd leeglopen, is het de eerste generatie waar weer een groei wordt gezien. Dat geldt ook voor jongeren hier in de regio, alleen het stoffige imago heerst nog altijd.

Simone Bruin
simone.bruin@mediahuis.nl

Noordkop ■ „Het geloof is niet alleen op zondag. Je probeert God bij alles te betrekken”, vertelt Ruben (22). „Het maakt het leven makkelijker en leuker.” Een aantal jongeren dat naar de Ontmoetingskerk in Middenmeer gaat, is op eigen initiatief de vriendengroep Jeugdkerk XL gestart. Eén keer per maand komen zij samen. „We zochten meer verdieping en verbondenheid”, vertelt Mirjam (20). Tijdens een zonnige zondagavond zitten ze samen buiten in de tuin, een ijsje in de hand. Uit de boxen op het terras klinken 'Bijbel Beukers': christelijke nummers in een modern jasje. Begeleiders Bas (33) en René (41) hebben binnen het thema "Wie ben ik?" een aantal vragen voorbereid voor de groep. Het thema wordt geopend met enkele Bijbelteksten, waaronder Psalm 139: 'God, U weet alles van mij'.

De jongeren voeren open gesprekken over verschillende onderwerpen, zoals het plan van God, de hemel, en de vraag wat toeval is en wat een knipoog van God. „Ik deed laatst een schietgebedje en alles viel ineens op zijn plek”, vertelt Mirjam.

Houvast

De groep heeft het idee dat jongeren op zoek zijn naar houvast buiten deze wereld, mede doordat er veel onzekerheid heerst. „Hier kun je zijn wie je bent”, zegt Ruben. „Soms vind ik het lastig; heb ik het goed gedaan of heeft Hij dat gedaan?”, vraagt Mayke (21) zich af.

Mayke, Jesse en Jessica zijn lid van de Ontmoetingskerk in Middenmeer.

„Je kunt het ook zien als iets wat je samen hebt gedaan, jij samen met God, dan krijg jij ook de credits”, zegt Mirjam.

Ze vinden allemaal rust in hun geloof. „Grote zorgen kun je soms naast je neerleggen”, vertelt Frank (22). „Het geeft het vertrouwen dat het goedkomt.”

„Vroeger was ik een heethoofd, nu heb ik meer rust in dingen. Het leven is liefdevoller en mooier”, vertelt Jessica (23). Jessica is het afgelopen jaar tot het geloof gekomen; na de zomer laat zij zich dopen. „Ik bid als ik wakker word en voordat ik ga slapen. Ik praat veel met Hem en vraag of Hij mij wil leiden naar mijn pad.” Ondanks dat ze niet gelovig is opgevoed, was Jessica's opa wel een trouwe kerkganger. Een herdenkingsdienst is haar altijd bijgebleven. „Ik ben toen zelf op onderzoek gegaan.”

„Eerst deed ik alles zelf, nu zie je dat je geholpen wordt”, vertelt Jessica. „Je voelt dat je niet alleen bent. Het is lastig uit te leggen, het is meer een gevoel.”

Kwetsbaarheid

Bas: „Het gaat om onderlinge relaties, vriendschappen opbouwen, verbinding en kwetsbaarheid. Vragen aan elkaar: hoe gaat het met je? En het gevoel van ergens bij horen.”

„We zijn een gemeenschap die eigenlijk heel divers is”, vertelt Iris (23). „Alle leeftijden komen samen in de kerk. Er is een saamhorigheid. Je kunt met iemand van boven de zeventig hetzelfde gesprek voeren als met iemand van je eigen leeftijd. Die openheid vind je niet snel ergens anders.”

„Maar het is niet alleen binnen de kerkmuren; het is ook omkijken naar je naasten”, vertelt René.

„Soms voel je je wel een buitenbeentje”, zegt een van de jongeren. Een aantal van hen blijft liever anoniem en wordt daarom niet bij naam genoemd in het artikel. „Als je de enige bent van je vrienden-groep die gelooft, maken ze wel grapjes.”

„Alsof je jezelf moet verantwoorden over je geloof”, zegt Jessica. „Over het geloof praat ik liever met anderen die ook geloven. Als ze ernaar vragen is het leuk om erover te vertellen, maar uit jezelf voelt het alsof je iets opdringt.” De jongeren denken dat veel vooroordelen uit onwetendheid ontstaan. „Het is nog een beetje een taboe”, vertelt Mirjam.

„Het imago van de kerk mag wel wat opgekrikt worden”, zegt Mir-

jam. „Ze denken dat het stoffig en saai is. God is modern en chill. Ik zie Hem als een vader en beste vriend.”

„Maar de bankjes zitten nog steeds niet lekker”, lacht de groep. „De kerk gaat niet snel genoeg mee met de tijd. Het leeftijdsverschil blijft groot.”

Dat er in de Ontmoetingskerk nu een drumstel staat op de plek van de preekstoel, is voor een aantal ouderen schrikken. Maar volgens de jongeren mag het allemaal wat moderner, minder formeel en kunnen de preken korter. „We zijn TikTok gewend: filmpjes van dertig seconden en dan door”, lacht Mayke.

Dat het geloof ook modern kan zijn, is te zien op Opwekking, een christelijk evenement. Dit jaar trok het evenement meer jongeren dan ooit. Van hardstyle tot rap, hiphop en afrobeats: veel jongeren gingen los op de 'Bijbel Beukers' en andere christelijke nummers terwijl ze God aanbaden.

In de regio zijn er ook kerken met een modernere insteek, zoals de Oase in Anna Paulowna. „Het is geen traditionele kerk, we zijn heel modern in de aanbidding”, vertelt de 20-jarige Lynn Kramer uit Den Helder. „Er is ook veel ruimte om iets te delen tijdens een dienst.” Lynn is worshipper, wat betekent dat zij mensen middels zang meeneemt in de aanbidding, bijvoorbeeld tijdens een dienst of evenement. „Een worshipper is een aanbiddingsleider.”

Lynn komt uit een muzikale en gelovige familie en ging als kind naar een evangelische kerk in Den Helder. Op haar achttiende koos ze opnieuw bewust voor het geloof. „Ik haal heel veel rust uit het geloof. Het leven is best wel hectisch, maar mijn geloof geeft rust en zekerheid.” Sinds haar achttiende gaat ze naar de Oase in Anna Paulowna. „Hier voel ik veel vrijheid en voel ik me echt op mijn plek.”

Nieuwsgierig

Toen ze zich op haar negentiende liet dopen, nam Lynn haar niet-gelovige vriendinnen mee. „Ze respecteren het en staan ervoor open. Ik merk dat leeftijdgenoten nieuwsgierig zijn naar het geloof en wat ik doe. Dit komt mede door sociale media.”

Volgens Lynn komen veel jongeren die openstaan voor het geloof via een Alpha-cursus, een basiscursus over het christelijke geloof, bij de kerk terecht.

Thomas van der Molen (19) is gelovig opgevoed, maar stapte twee

Generatie Z vindt rust en houvast in het geloof.

jaar geleden tijdelijk uit het geloof. Zijn vragen werden tijdens een Alpha-cursus beantwoord. Sindsdien is hij weer tot het geloof gekomen en heeft hij zich recent laten dopen in de 24 Life Church, een moderne kerk in Den Helder. „Het geloof geeft veel hoop, standvastigheid en zekerheid in het leven”, vertelt Thomas. Tijdens een 'Night of Battles' in de moderne kerk spelen een aantal leden spelletjes met elkaar. Thomas strijdt samen met zijn moeder tegen het team van zijn vader. Er worden liedjes gezongen, Bijbelteksten gelezen en er wordt gelachen en gerend.

Zelfvertrouwen

„Sinds ik het geloof heb teruggevonden, ben ik rustiger, sta ik sterker in mijn schoenen en straal ik meer zelfvertrouwen uit. Het is een gevoel: dat het oké is en dat het oké is om jezelf te zijn.” Op school merkt hij dat de interesse in het geloof binnen zijn generatie groeit. „Er worden veel vragen gesteld en op social media zie ik het ook steeds vaker.”

Voorganger Adri Blonk speelt ook mee tijdens de 'Night of Battles'. Hij vindt het opvallend dat juist deze leeftijdsgroep, die normaal het minst met geloof bezig is, nu groter wordt. „Het is een mentale behoefte aan structuur, betekenis en rust”, vertelt Blonk. „Ze willen weten wie ze zijn en of ze ertoe doen. Vooral in deze tijd zoeken ze antwoorden die ze buiten het christelijke geloof niet vinden. In de kerk vinden ze warmte en liefde, die ze vaak elders missen.” Blonk omschrijft het als een angstige wereld die steeds dichterbij komt. „In nood leert men bidden.”

Generatie Z

Onder generatie Z vallen personen geboren tussen 1997 en 2012. In het onderzoek God in Nederland spreken ze over generatie Z van 2001 tot 2007, vandaar dat we in het artikel spreken met jongeren tussen de 18 en 24 jaar.

„Religie is een vluchtdeukel, een plek om op adem te komen”, zegt predikant Arie Jan van der Bom van de Protestantse Gemeente Schagen en Callantsoog. „Dat generatie Z meer openstaat voor het geloof, zegt ook iets over wat er allemaal om ons heen gebeurt. Ik kan me voorstellen dat er een gevoel van onmacht leeft bij deze generatie. Er is zoveel onzekerheid in de wereld. Ze voelen zich gevangen van de tijd en de samenleving.”

Vergrijzing

Volgens hem was het vroeger niet eenvoudig om je te laten dopen. „Nu zijn we blij met nieuwe aanwas.” In Schagen en Callantsoog ziet hij nog geen nieuwe generatie Z-leden in de kerk. De vergrijzing – met name in de traditionele kerk – is een drempel. „Jongeren luisteren liever naar leeftijdsgenoten”, vertelt ds. Van der Bom. „Mijn persoonlijke zorg is dat jeugdcul-tuur binnen de kerk vluchtig is:

het komt en het gaat.”

Bij de H. Jacobus de Meerdere kerk in Tuitjenhorn hangt buiten een banner 'Houd de kerken open!'. Binnen is de kerk rijk aan glas-in-lood-ramen en pluche kerkbanken. In deze kerk zien ze nog geen toestroom van jongeren. „Dat is heel jammer, want dat zou het overleven van de kerk kunnen betekenen”, vertelt Harry Piket, voorzitter Parochieoverleg. „Het is ook echt nog van vroeger wat er in de lezingen staat”, vertelt Ineke Hoogervorst-Smit, van het Parochieoverleg. „Ik snap dat dat jongeren niet aantrekt.” Dankzij vrijwilligers en lekenvoorgangers - de kerk heeft geen pastoor meer - houden ze de kerk draaiende. Volgens Harry is de katholieke kerk in Tuitjenhorn nog tot zeker 2031 vitaal. „De kerken lopen niet leeg, ze sterven”, zegt ds. Van der Bom. Veel kerken in de regio hebben al een 'te koop'-bord in de tuin staan. Hij is zich bewust van de vooroordelen die rondom de kerk bestaan. „Veel mensen denken dat het nog net zoals vroeger is. Ik ben tegen het opleggen van wat dan ook. Binnen de kerken kunnen mensen ook heel divers zijn. Je moet je eigen spiritualiteit bewaken; niemand bepaalt het voor jou.”

Liberaler

Een voorbeeld van een liberale kerk is de Doopsgezinde kerk in Schagen. „We zijn wat grijs aan de buitenkant, maar aan de binnenkant van de grijze jas zit eigenlijk iets wat veel liberaler is. Onze presentatie is alleen niet zo hip”, vertelt dominee Jelle Waringa. „Bij ons bepaal je zelf wat God voor jou betekent en wat je gelooft. Genera-

tie Z is denk ik opzoek naar duidelijkheid, bij een meer conservatieve kerk vinden ze misschien duidelijkere antwoorden.”

„Christendom is een taal die wordt gebruikt om over het leven te praten”, vertelt Farah Koppenaal (20) uit Schagen. Farah studeert theologie in Amsterdam. Of ze gelovig is? „Dat vind ik een lastige vraag. Ik zou mezelf niet als christelijk omschrijven, maar ik geloof wel in van alles.” Haar studie noemt ze het allerleukste wat er is. „Het gaat echt om de grote vragen, het gaat de diepte in.”

Farah maakt zich zorgen over hoe de kerk er over twintig jaar uit zal zien. „De vergrijzing maakt het lastig om jeugd erbij te betrekken. Ik denk dat het belangrijk is dat jongeren weten dat ze welkom zijn en dat er voorbeelden zijn van leeftijdgenoten.”

Filmpjes

Dat generatie Z meer openstaat voor het geloof, betekent niet dat ze ook daadwerkelijk naar de kerk gaat. „Het geloof wordt makkelijk verspreid via social media, bekende mensen spreken zich uit, en er zijn filmpjes met memes over Jezus. Het maakt het toegankelijker; ze kunnen zelf onderzoek doen. Het gebeurt regelmatig dat jongeren via social media tot geloof komen. De kerk als optie zien ze nog niet altijd.”

Farah merkt dat de generatie vóór haar meer vooroordelen heeft over het geloof. „Die hebben via hun ouders misschien negatieve dingen over de kerk meegekregen.” Bij haar eigen generatie is dat volgens haar weggezaakt. „Doordat ons bepaal je zelf wat God voor jou betekent en wat je gelooft. Genera-

tie Z is denk ik opzoek naar duidelijkheid, bij een meer conservatieve kerk vinden ze misschien duidelijkere antwoorden.”

„Christendom is een taal die wordt gebruikt om over het leven te praten”, vertelt Farah Koppenaal (20) uit Schagen. Farah studeert theologie in Amsterdam. Of ze gelovig is? „Dat vind ik een lastige vraag. Ik zou mezelf niet als christelijk omschrijven, maar ik geloof wel in van alles.” Haar studie noemt ze het allerleukste wat er is. „Het gaat echt om de grote vragen, het gaat de diepte in.”

Farah maakt zich zorgen over hoe de kerk er over twintig jaar uit zal zien. „De vergrijzing maakt het lastig om jeugd erbij te betrekken. Ik denk dat het belangrijk is dat jongeren weten dat ze welkom zijn en dat er voorbeelden zijn van leeftijdgenoten.”

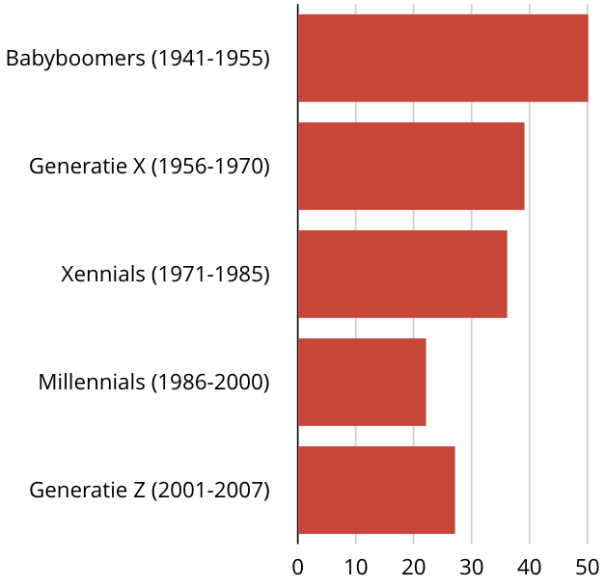
Extremen

„Een feestje is belangrijk, lol is nodig in het leven. En dat kan samengaan met het geloof”, vindt Farah. Ze heeft wel een kritische blik op de strenge leer. „Te' is nooit goed. Geloof is iets krachtigs, en dat kan gevaarlijk worden. Maar dat zit in mensen, niet in het geloof. We zijn allemaal gewoon mens en kunnen naar extremen trekken.” Farah: „Ik snap de drem-pel als dat je beeld is van het christendom, maar het kan veel genua- ceerder.”

Deze tekst is geschreven naar aanleiding van het onderzoek *God in Nederland*. Dit onderzoek richt zich op het christelijke geloof. In dit artikel zijn verschillende uitingen en stromingen binnen het christendom meegenomen. Andere religies die ook in Nederland worden beoefend, blijven in dit artikel buiten beschouwing.

Gelovigen per generatie

Antwoorden 'ja' op de vraag of ze gelovig zijn

Bron: God in Nederland

In de kerk vinden ze warmte en liefde, die ze vaak elders missen

Adri Blonk
Voorganger